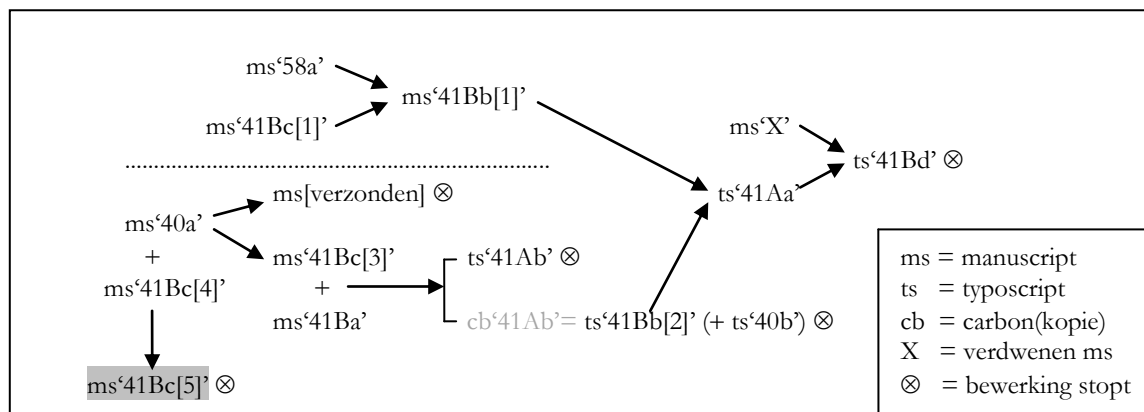

073 Arts Content Showing the Evil of All Oppression

Vooraf

Zie Digital Appendix: Comments 072+ *Texts about oppression*.

In het volgende schema is de ontwikkeling van en het verband tussen de verwante Oppression-bronnen te zien. De geaccentueerde bron wordt op deze plaats gepresenteerd.

Bron

In de archiefmap '41Bc' in Mondriaans nalatenschap¹ bevinden zich twee bronnen die een vrijwel dezelfde tekst hebben. Deze bronnen zijn in dit corpus aangeduid met '41Bc[4]' en '41Bc[5]'².

'41Bc[4]' is een manuscript dat bestaat uit 8 schrijfblokbladen³, die rechtsboven zijn genummerd van 17 t/m 22. Sommige bladen zijn aan beide zijden beschreven. De bron heeft geen titel, maar is wel op pagina 22 gedateerd en ondertekend: 'mai 40' - 'P. Mondrian.' De paginanummering geeft aan dat dit manuscript tot een groter geheel heeft behoord. De tekst '41Bc[4]' is voornamelijk met pen geschreven; enkele passages zijn in potlood. Het manuscript kent veel correcties in de vorm van doorhalingen en toevoegingen. Deze zijn in de lopende tekst van manuscript '41Bc[5]' opgenomen of weggelaten, zodat de conclusie is dat '41Bc[5]' een 'netversie' is van '41Bc[4]'. De bron beschouwen we als authentiek, geautoriseerd en voltooid.

'41Bc[5]' is een manuscript dat bestaat uit vier bladen dun papier⁴, die rechtsboven zijn genummerd van 7 t/m 10. De pagina's 1 t/m 6 zijn niet gevonden. Pagina 8 en 9 zijn door Mondriaan verlengd; hij heeft aan deze pagina's een strook (stroken) ertussen of eraan vastgeplakt. Op pagina 7 staat bovenaan geschreven: '6 Arts Content Showing the Evil of All Oppression'. Het getal '6' voor deze titel doet vermoeden dat hier sprake is van een hoofdstuknummer. Het laatste gedeelte van '41Bc[4]' heeft Mondriaan niet overgenomen in de netversie. De bron beschouwen we als authentiek, geautoriseerd en onvoltooid.

Basistekst en leestekst

'41Bc[5]' is een netversie van '41Bc[4]'. Uitgangspunt voor de leestekst is '41Bc[5]' aangevuld met het laatste gedeelte van '41Bc[4]'. Mondriaans correcties zijn in de leestekst verwerkt.

Het bijzondere hoofdlettergebruik in het manuscript is overgenomen in de leestekst.

Titel

Manuscript '41Bc[5]' heeft van Mondriaan een titel gekregen. Voor de gepresenteerde tekst wordt dezelfde titel gebruikt, echter het hoofdstuknummer '6' wordt niet meegenomen, omdat '41Bc[5]' hier niet als 'hoofdstuk' gepresenteerd wordt, maar als 'afzonderlijke' tekst.

De titel van de gepresenteerde tekst is: *Arts Content Showing the Evil of All Oppression*.

¹ Holtzman Deposit: Box 2, Folder 41Bc.

² Zie Digital Appendix: Supplements - 072+ *Texts about oppression*.

³ Afmeting: 25,4 x 20,3 cm (10 x 8 inch).

⁴ Afmeting: 25,4 x 20,3 cm (10 x 8 inch).

Datering en ondertekening

Mondriaan heeft manuscript '41Bc[4]' gedateerd: 'mai 40' en ondertekend. De netversie '41Bc[5]' is niet gedateerd en niet ondertekend, maar zal waarschijnlijk niet veel later zijn ontstaan. De datering van *Arts Content Showing the Evil of All Oppression* is: mei 1940⁵.

Ontstaan en publicatie

Het is heel goed mogelijk dat '41Bc[4]' oorspronkelijk deel heeft uitgemaakt van manuscript '40a' (072 *Art Shows the Evil of Nazi and Soviet Oppressive Tendencies*). In '40a' zijn de pagina's genummerd van 1 t/m 16 en '41Bc[4]' is genummerd van 17 t/m 22. Ook het handschrift en de datering wijzen in de richting van een oorspronkelijk verband.

Mondriaan heeft '41Bc[4]' 'losgekoppeld' van '40a' en daarna overgeschreven, dit werd manuscript '41Bc[5]'. Bij het overschrijven heeft hij de paginering van gewijzigd in 7 t/m 10. Ook heeft hij aan de overgeschreven tekst een titel toegevoegd: '6 Arts Content Showing the Evil of All Oppression'. Omdat Mondriaan *Arts Content Showing the Evil of All Oppression* heeft losgemaakt en voorzien heeft van een hoofdstuknummer en een titel, wordt het hier afzonderlijk gepresenteerd. Deze hoofdstuktitel komt niet meer voor in volgende Oppression-bronnen. Mondriaan is met deze manuscripten '41Bc[4]' en '41Bc[5]' niet meer verdergegaan. Waarschijnlijk heeft hij - om wat voor reden dan ook - besloten dit hoofdstuk niet meer te gebruiken. Hij heeft het echter wel bewaard, wat ons voldoende reden geeft het hier te presenteren.

Het opmerkelijke van manuscript '41Bc[5]' is, dat op pagina 7 reeds 'hoofdstuk 6' begint, zodat de conclusie niet anders kan zijn dan dat voor de eerste vijf hoofdstukken slechts zes pagina's beschikbaar geweest zijn; terwijl hoofdstuk 6 vier pagina's groot is. Vanwege de paginanummering (7 t/m 10) van '41Bc[5]' en het hoofdstuknummer '6' hebben we gezocht naar de voorafgaande (vijf) hoofdstukken en (zes) pagina's. Deze zijn niet gevonden.

Arts Content Showing the Evil of All Oppression is niet gepubliceerd.

Sleutelwoorden

Met een aantal kenschetsende woorden (in alfabetische volgorde) geven we aan wat er in *Arts Content Showing the Evil of All Oppression* besproken wordt. Van de zogenoemde specifieke en soms minder specifieke Mondriaan-woorden wordt een verklarende omschrijving gegeven in het 'Sleutelwoordenregister'⁶. De in dit register verduidelijkte sleutelwoorden zijn hieronder cursief weergegeven.

Sleutelwoorden: convention, despotism, egoism, *equilibrium*, *good and evil*, modern art, modern mentality, nazi, *oppositions*, *oppression*, soviet, *tragic*, *unity*.

Bijzondere woorden

Mondriaan gebruikt in *Arts Content Showing the Evil of All Oppression* de term 'becomes enter-balanced'; geen gebruikelijke Engelse term. Waarschijnlijk heeft Mondriaan het Franse 's'entre-balancent' hier verengelst. In het Frans betekent 'entre' voor een werkwoord: elkaar, onderling. 'Enter-balanced' betekent dus zoveel als: 'elkaar in evenwicht brengen', 'elkaar in evenwicht houden'.

Schilderijen ontstaan tijdens schrijfperiode

De tekst *Arts Content Showing the Evil of All Oppression* is door Mondriaan gedateerd 'mei 1940'. Omdat we vermoeden dat deze tekst samen met de tekst *Art Shows the Evil of Nazi and Soviet Oppressive Tendencies* één geheel vormde, nemen we aan dat beide teksten in dezelfde periode zijn geschreven. De schrijfperiode van *Art Shows the Evil of Nazi and Soviet Oppressive Tendencies* liep van februari tot medio mei 1940, de schrijfperiode van *Arts Content Showing the Evil of All Oppression* eveneens. Volgens de Catalogue Raisonné werkte Mondriaan in 1940 aan drie schilderijen: B296/B318-B298⁷. Hij zal tijdens het schrijven aan *Art Shows the Evil of Nazi and Soviet Oppressive Tendencies* aan één of meer van deze schilderijen hebben gewerkt.

⁵ In mei 1940 woonde Mondriaan in Londen, 60 Parkhill Road.

⁶ Digital Appendix: Documentation - Mondrian Vocabulary Explained.

⁷ CRII: 402-403.